സെന്റ് തോമസ് കോളജ് പാലാ ഓട്ടോണമസ്
അരുണാപുരം പി.ഒ., കോട്ടയം 686 574

October 2026
Vol. 3 Issue 1

പാലൈ
PALAI பாலை
ISSN No: 3049-0316

എസ്. വി. വേണുഗോപൻ നായരുടെ കഥകളിലെ പുരാവൃത്തസന്നിവേശം

ഡോ. സിബി കൃഷ്ണൻ*

സംഗ്രഹം

മനുഷ്യസമൂഹത്തിന്റെ അബോധത്തിൽ ഉരുവമെടുത്ത ആദിമസങ്കല്പങ്ങളുടെയും അനുഭവങ്ങളുടെയും സഞ്ചയമാണ് പുരാവൃത്തം. സംസ്കാരപ്രതീകങ്ങളെന്ന നിലയിൽ ഇവ എല്ലാക്കാലത്തും സർഗപ്രക്രിയയുടെ ഭാഗമായി നിലനിൽക്കുന്നു. കഥ പറയുന്നവരെല്ലാം ഏറിയും കുറഞ്ഞും പുരാവൃത്തങ്ങളെ ഉപജീവിക്കാറുണ്ട്. കഥയുടെ സവിശേഷമായ ആന്തരംകൊണ്ടും ആഖ്യാനംകൊണ്ടും മലയാള കഥാസാഹിത്യരംഗത്ത് പ്രതിഷ്ഠാപിതനായ എസ്. വി. വേണുഗോപൻനായർ പുരാവൃത്തത്തെ ഉപജീവിച്ച് നിരവധി കഥകൾ എഴുതിയിട്ടുണ്ട്. മാനവസംസ്കാരചരിത്രത്തിന്റെ അടയാളമായ പുരാവൃത്തങ്ങളെ കാലാനുസൃതമായി പരാവർത്തനം ചെയ്യുന്ന ആ കഥകളൊക്കെ ആഖ്യാനം, ഭാഷ, ആശയഭംഗി എന്നിവയാൽ ഏറെ ശ്രദ്ധിക്കപ്പെട്ടവയാണ്. പുരാവൃത്ത പരാമർശിതമായ കഥകളിൽ പുരാവൃത്തത്തെ സാമൂഹിക ജീവിതാവിഷ്കാരത്തിന്റെ മാർഗമായി വേണുഗോപൻനായർ പരിവർത്തിപ്പിച്ചത് എപ്രകാരമെന്ന് ഈ പഠനത്തിൽ വിശകലനവിധേയമാക്കുന്നു. അതിനായി അദ്ദേഹം പുരാവൃത്തഘടനയിൽ വരുത്തിയ വ്യതിയാനങ്ങളും അവലംബിച്ച രചനാതന്ത്രങ്ങളും അവ കഥാഗാത്രത്തെ രസനീയമാക്കിയ വിധവും സമീക്ഷിക്കുന്നു.

താക്കോൽവാക്കുകൾ: പുരാവൃത്തം, പുരാണം, ഖാണ്ഡവദഹനം, അനന്തൻ, ആഖ്യാനം, ഭാഷ

ആമുഖം

വർണ്ണ്യവസ്തുവിന് പുരാവൃത്തപരാമർശംകൊണ്ട് ശ്ലാഘ്യത്വം സമ്പാദിക്കുന്നത് ഉദാത്തമെന്ന വാസ്തവോക്തി അലങ്കാരം. പുരാണകഥകൾ കാവ്യസന്ദർഭത്തിൽ ചമത്കാരകരമായി സന്നിവേശിപ്പിക്കുമ്പോഴാണ് ഉദാത്തം സന്നിഹിതമാകുന്നത്. കാവ്യമെന്നത് വിപുലമായ അർത്ഥത്തിൽ എല്ലാ സാഹിത്യത്തെയും ഉൾക്കൊള്ളുന്നുണ്ട്. ആ നിലയ്ക്ക് സാഹിത്യത്തിന്റെ ഭിന്നരൂപങ്ങളിൽ എല്ലാക്കാലത്തും പുരാണകഥാസന്നിവേശവും തദനുസൃതമായ ചമത്കാരവും സഹിത്യകാരന്മാർ സാദ്ധ്യമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ആധുനികസാഹിത്യരൂപങ്ങളിൽ പ്രധാനപ്പെട്ട ഒന്നായ ചെറുകഥയിലും ആഖ്യാനവിശേഷത്തിന്റെ ഭാഗമായി പുരാവൃത്തത്തെ ഉപയുക്തമാക്കുന്നു. പുരാണ കഥാസന്ദർഭങ്ങളെയും കഥാപാത്രങ്ങളെയും സമുചിതമായി ഉപയോഗപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് മലയാളകഥയിൽ രചനയുടെ പുതുവഴി തെളിയിച്ച കഥാകൃത്താണ് എസ്. വി. വേണുഗോപൻ നായർ. *ഖാണ്ഡവം കത്തുമ്പോൾ, ആദിശേഷൻ, ഹനുമാൻ പണ്ടാരം, കൃഷ്ണഗാഥ* എന്നിങ്ങനെ നിരവധി കഥകൾ ഈ ഗണത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു.

* അസ്സോസിയേറ്റ് പ്രൊഫസർ & വകുപ്പുമേധാവി, മലയാളവിഭാഗം, ദേവമാതാ കോളേജ് കുറവിലങ്ങാട്

ജനതയുടെ സംസ്കാരത്തിന്റെയും ചരിത്രത്തിന്റെയും ഈടുവയ്പുകളാണ് പുരാവൃത്തം. ദൈവങ്ങളും അമാനുഷികരും കഥാപാത്രങ്ങളായി വരുന്നതും പ്രാപഞ്ചികസത്യങ്ങളുടെയോ പ്രതിഭാസങ്ങളുടെയോ വിശദീകരണമായി തീരുന്നതുമായ കഥകളാണ് ഇവ. മനുഷ്യന്റെ പ്രാക്തനമായ അനുഷ്ഠാനങ്ങളിൽനിന്ന് ക്രമാനുഗതമായി രൂപപ്പെട്ടുവരുന്ന പുരാവൃത്തത്തിന് അനുഷ്ഠാനങ്ങളിൽനിന്ന് വേറിട്ടൊരു നിലനിൽപ്പില്ലെന്ന് ലൂയിസ് സ്പെൻസ് നിരീക്ഷിക്കുന്നു (Lewis Spence, 1949:4). പ്രാചീനജനതയുടെ മതപരവും സാമൂഹികവുമായ ആചാരാനുഷ്ഠാനങ്ങളുടെ അടയാളങ്ങൾ പുരാവൃത്തങ്ങളിൽ പതിഞ്ഞുകിടപ്പുണ്ട്. മനുഷ്യന്റെ സാമൂഹിക ഇടപെടലുകളിൽ കാലാനുസൃതമായ മാറ്റം പ്രകടമാണെങ്കിലും അവയിലെല്ലാം പുരാവൃത്ത പരാമർശിതമായ അടിസ്ഥാന ചോദനകൾ നിഴൽ വീഴ്ത്തുന്നുണ്ട്. മനുഷ്യന്റെ സാമൂഹികജീവിതത്തെ എക്കാലവും പിന്തുടരുന്ന പുരാവൃത്തസൂചനകൾ ആധുനിക സാഹിത്യകൃതികളിൽപോലും കടന്നുവരുന്നതിന്റെ സാഹചര്യമിതാണ്. മനുഷ്യജീവിതത്തെ അനുഭവപ്പെടുത്തുന്ന സാഹിത്യം സ്വാഭാവികമായും അതിന്റെ അടിപ്പടർപ്പുകളിലേക്ക് ആണ്ടിറങ്ങുകയും പുരാവൃത്തങ്ങളിൽ പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുള്ള ജീവിതത്തിന്റെ ആദിമചോദനകൾ കണ്ടെടുക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

സമൂഹമനസ്സിന്റെ അബോധത്തിൽ ഏറ്റവും ശക്തമായ പ്രതികരണങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കാൻ കഴിയുന്ന ഉപാധിയെന്ന നിലയിലാണ് പുരാവൃത്തങ്ങൾ സാഹിത്യത്തിൽ ഉപയുക്തമാകുന്നത്. ജീവിതത്തിലെ നിത്യസത്യങ്ങളുടെ പ്രതീകങ്ങളായ പുരാവൃത്തങ്ങളുടെ വിപുലീകരണമാണ് എല്ലാ സമൂഹത്തിലെയും ആദ്യകാല സാഹിത്യപരിശ്രമങ്ങൾ. ഇവയുടെ തുടർച്ചയായ പിൽക്കാല സാഹിത്യകൃതികൾ കാവ്യസന്ദർഭത്തെ പുഷ്ടിപ്പെടുത്താനും മനുഷ്യാവസ്ഥയുടെ സങ്കീർണ്ണതകൾ സരളമായി ആവിഷ്കരിക്കാനും പുരാവൃത്തങ്ങളെ ഉപജീവിക്കുന്നു. മനുഷ്യമനസ്സിന്റെ അടിത്തട്ടിൽ ആണ്ടുകിടക്കുന്ന ആദിമചോദനകളെ ഉദ്ദീപിപ്പിച്ച് പുതിയ തുറസ്സുകളിലേക്ക് ആനയിക്കാനുള്ള രാസവിദ്യയെന്ന നിലയിലാണ് സമകാലിക സാഹിത്യരചയിതാക്കൾ പുരാവൃത്തങ്ങളെ ഉപയുക്തമാക്കുന്നത്. പുരാവൃത്തത്തെ പൂർണ്ണമായും ഭാഗികമായും ഉപജീവിക്കുന്ന കഥകൾ നിരവധി രചിച്ചിട്ടുണ്ട് എസ്. വി. വേണുഗോപൻനായർ. അവയെല്ലാം ലക്ഷ്യംവയ്ക്കുന്നത് മനുഷ്യജീവിതത്തിന്റെ വൈവിധ്യപൂർണവും വൈജാത്യപൂർവകവുമായ അവസ്ഥകളെ തന്നെയാണ്. അവയുടെ സൂക്ഷ്മതലങ്ങളെ അവതരിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള ശക്തമായ മാർഗമായിത്തീരുന്നു പുരാവൃത്തകഥകളും കഥാപാത്രങ്ങളും.

അമ്മമാരുടെ ദുഃഖം

ഖാണ്ഡവദഹനമെന്ന പുരാണപ്രസിദ്ധമായ കഥാസന്ദർഭത്തിലേക്ക് വേണുഗോപൻ നായർ നോക്കുന്ന കലാത്മകമായ നോട്ടമാണ് *ഖാണ്ഡവം കത്തുമ്പോൾ* എന്ന കഥ. ഖാണ്ഡവവനം ദഹിപ്പിക്കാനെത്തുന്ന അഗ്നിയോ അഗ്നിക്ക് തുണ നിൽക്കുന്ന അർജ്ജുനനോ അഗ്നിയിൽനിന്ന് സുഹൃത്തായ തക്ഷകനെ രക്ഷിക്കാൻ വെമ്പൽകൊള്ളുന്ന ഇന്ദ്രനോ അല്ല ഈ കഥയുടെ കേന്ദ്രസ്ഥാനത്ത്. രണ്ട് അമ്മമാരാണ്. പ്രിയപുത്രനായ അശ്വസേനനെ രക്ഷിക്കാൻ പെടാപ്പാടുപെടുന്ന തക്ഷകഭാര്യയായ തക്ഷകി. ചിറകുമുളയ്ക്കാത്ത തന്റെ നാലുമക്കളെപ്രതി ഹൃദയംവേകുന്ന ജരിതയെന്ന അമ്മപ്പക്ഷി. പാമ്പുകളും പക്ഷികളും തമ്മിലുള്ള ശത്രുത പുരാണപ്രസിദ്ധമാണല്ലോ. നാഗങ്ങളും ഗരുഡനും തമ്മിലുള്ള വൈരകഥ നിലനിൽക്കുമ്പോൾതന്നെ മാതൃഭാവത്തിന്റെ ഏകതയിൽ തക്ഷകിയും ജരിതയും ഈ കഥയിൽ അമ്മപക്ഷമെന്ന ഏകപക്ഷത്താണ് നിലയുറപ്പിക്കുന്നത്. പുത്രദുഃഖത്തിൽ വെന്തുനീറുന്ന രണ്ട് അമ്മമാരുടെ ഹൃദയവേദന അവതരിപ്പിക്കാനുള്ള ഉപാധിയായിട്ടാണ് ഖണ്ഡവദഹനമെന്ന പുരാവൃത്തത്തെ കഥാകൃത്ത് ഉപയോഗപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത്. മാതൃഭാവത്തിന്റെ തരളത മനുഷ്യവംശത്തിന്റെ ആരംഭം മുതലിന്നോളം ഏറ്റക്കുറച്ചിലില്ലാതെ നിലനിൽക്കുന്ന അടിസ്ഥാനചോദനയാണ്. പുരാവൃത്തങ്ങളുടെ അന്തഃസത്തയായി നിലനിൽക്കുന്ന മാതൃഭാവത്തെ സമകാലത്തോട് ചേർത്തുവയ്ക്കുന്നതിനായി കഥാകൃത്ത് പുരാണകഥയെ ഉപജീവിച്ചത് സാർത്ഥകമായിട്ടുണ്ട്. അമ്മയുടെ സഹജമായ ജാഗ്രതയും സ്നേഹവും സഹാനുഭൂതിയും സാഹസികതയും പ്രകടിപ്പിക്കുന്നവരാണ് ഈ കഥാസന്ദർഭത്തിലെ രണ്ട് അമ്മമാരും. തക്ഷകിയുടെ ഭർത്താവായ തക്ഷകനും ജരിതയുടെ ഭർത്താവായ മന്ദപാലമുനിയും സമീപത്തില്ലെന്ന ദുരവസ്ഥയും അവർ നേരിടുന്നുണ്ട്. ഈ സന്നിശ്ചാവസ്ഥയിലാണ് കാട്ടുതീയുടെ രൂപത്തിൽ ദുരിതം അവരുടെ ജീവിതത്തിലേക്ക് കടന്നുവരുന്നത്.

അകലെ കാണുന്ന വെളിച്ചത്തെ മിന്നാമിനുങ്ങിന്റെ വെട്ടമായിട്ടാണ് തക്ഷകിയുടെ മകൻ അശ്വസേനൻ നോക്കിക്കാണുന്നത്. പക്ഷേ അമ്മയുടെ ജാഗ്രത അത് അഗ്നിയെന്ന് കാലേക്കൂട്ടി തിരിച്ചറിയുന്നു. “കുഞ്ഞേ, നീ

ലോകം കാണാനിരിക്കുന്നതേയുള്ളു. നമുക്കു കാണാൻ പറ്റാത്തതും അല്ലാത്തതുമായ എത്രയോ അഗ്നികളുണ്ട്. ജീവികളുടെ നെഞ്ചിൽത്തന്നെ പലതരം തീയുണ്ട്. തൃഷ്ണാഗ്നിയാണ് അശമ്യം. അതിനു മര്യാദയേതുമില്ല. അണയ്ക്കാനും പറ്റില്ല. അകത്തെറിയുന്ന ആ തീ പുറത്തു പടരുമ്പോഴാ നമ്മള് കാണുന്നത്" (വേണുഗോപൻ നായർ, 2010:342). തക്ഷകിയിലൂടെ കഥാകൃത്ത് വെളിവാക്കുന്ന ജീവിതരഹസ്യം എത്ര ഉദാത്തമാണ്. ജീവികളുടെ നെഞ്ചിലെരിയുന്ന തൃഷ്ണാഗ്നിയാണ് എല്ലാ പ്രശ്നങ്ങളുടെയും കാരണം. തുടർന്നു വരുന്ന വിവരണങ്ങളിൽ ജീവിയെന്നത് മനുഷ്യനായി മാറുന്നു. മനുഷ്യന്റെ തൃഷ്ണയാണ് ലോകത്തെ ചുട്ടെരിക്കുന്നതെന്ന പൗരാണികസത്യത്തെ വേണുഗോപൻനായർ സമകാലത്തോട് സമൃക്കായി ചേർത്തുവയ്ക്കുകയാണ് പുരാണ കഥാഖ്യാനത്തിലൂടെ.

കുറെ കാലമായി ഇരുകാലിജന്തുക്കൾ പാത്തും പതുങ്ങിയും ആയുധങ്ങളുമായിവന്ന് കാട്ടിലെ ചന്ദനവും മരുതും തേക്കും ദേവതാരുവുമൊക്കെ വെട്ടിക്കൊണ്ടു പോകുന്നതിനെപ്പറ്റിയും തക്ഷകി പരിതപിക്കുന്നു. നട്ടുച്ചയ്ക്കുപോലും കുരിരുട്ടായിരുന്ന കാടിപ്പോൾ വെളിമ്പറമ്പായി. ഇതേപ്പറ്റി ദേവേന്ദ്രനോട് പരാതിപ്പെട്ടപ്പോൾ നാശത്തിന്റെ കണക്കെടുക്കാൻ കല്പനയായി. കുറ്റക്കാരെ ശിക്ഷിക്കുമെന്നും പ്രഖ്യാപിച്ചു. അത് ഇന്നു നാളേന്നു നീളുന്നതിനിടയിലാണ് തൃഷ്ണാഗ്നി കാട്ടുതീയായി പാഞ്ഞുവന്നത്. എല്ലാമങ്ങു ചുട്ടെരിച്ചാല് പിന്നെന്തു കണക്ക്? പരാതിക്കാർ ആര്? തെളിവു നശിപ്പിക്കാനായി എല്ലാം ചുട്ടെരിക്കുന്ന കള്ളക്കളികൾ ഇന്നും തുടരുമ്പോൾ കഥാകൃത്തിന്റെ പുരാണ കഥാപുനരാഖ്യാനം കാലികമാകുന്നു. രാജാവായ ഇന്ദ്രന്റെ ഇരട്ടത്താപ്പിനെ തുറന്നു വിമർശിക്കുന്നുമുണ്ട് തക്ഷകി. "നെന്റെ അച്ഛന്റെ തോഴനാണല്ലോ നമ്മെ ഭരിക്കണ വാസവൻ. അയാളുടെ സ്നേഹമൊക്കെ ഒരഭിനയമാ രാജാവല്ലേ, സൂത്രശാലി. കള്ളൻ... എല്ലാ രാജാക്കന്മാരും കള്ളൻമാരാ"(വേണുഗോപൻ നായർ, 2010:342). ഈ വിമർശനം പൗരാണികകാലത്തിന്റെ അതിരുകൾ ഭേദിച്ച് ഇന്നും മുഴങ്ങികേൾക്കുന്നു എന്നതിനാലാണ് ഈ കഥാസന്ദർഭം പ്രസക്തമാകുന്നത്. നാല്വമക്കളുടെ രക്ഷയ്ക്കായി വെമ്പൽകൊള്ളുന്ന ജരിതയുടെ ദുഃഖവും ചൂടുപൊള്ളുന്ന വാക്കുകളായി പുറത്തുവരുന്നു. അഗ്നിക്ക് ആയുധപാണികളായി തുണനിൽക്കുന്ന കൃഷ്ണന്റെയും അർജ്ജുനന്റെയും പ്രവൃത്തികളെ ഒരു വിധത്തിലും ന്യായീകരിക്കാൻ ആ അമ്മയ്ക്ക് കഴിയുന്നില്ല. "ഈ കാടെരിച്ചു കളയേണ്ടത് വലിയവരുടെ പൊതു ആവശ്യമായിരിക്കയല്ലേ. അവരുടെ മനഃശാന്തിയും ക്ഷേമവും, ദുഷ്ടന്റെയും കള്ളന്റെയും ത്രാണനവുമാണല്ലോ ഭഗവാന്റെയും ധർമ്മം. എങ്കിലും എത്ര പരസ്യമായി, ഇത്ര ക്രൂരമായി..."(വേണുഗോപൻനായർ, 2010:344). വല്ലായ്മ ദേവകൾ ചെയ്താലും പൊറുക്കാത്ത പൂർവരക്തത്തിന്റെ കരുത്താണ് ജരിതയുടെ വാക്കുകളിൽ മുഴങ്ങുന്നത്. പറന്നതാണ് അവരുടെ കണ്ണുകൾ കൊത്തിപ്പറിക്കാൻ അവളുടെ കൊക്കു തുടിച്ചു.

ജരിതയുടെ ദൈവജ്ഞരായ മക്കളിലൂടെ കൂടുതൽ തീക്ഷ്ണമായ സാമൂഹികവിമർശനത്തിന് കഥാകാരൻ സന്നദ്ധനാകുന്നു. ഇരുപക്ഷത്തായി നിലയുറപ്പിച്ച ഇന്ദ്രനും അർജ്ജുനനും തമ്മിലുള്ള യുദ്ധം വെറും യുദ്ധനാടകമാണ്. കാട് ചുടുചാമ്പലാക്കാൻ വന്ന അഗ്നിക്ക് തുണനിൽക്കുന്ന അർജ്ജുനന്റെ വിജയമാണ് എതിരാളിയായ ഇന്ദ്രൻ അഭിലക്ഷിക്കുന്നത്. കാടും കാട്ടിലെ ജീവികളും ആഹൃതരായാലും മകൻ വിഭൃതനാകണമെന്നാണ് പിതാവിന്റെ ഇംഗിതം. അതോടെ അയാളുടെ പോരാട്ടം വെറും കാട്ടിക്കൂട്ടലുകളാകുന്നു. തന്ത്രശാലിയായ അച്ഛൻ തേറ്റെന്നഭിനയിച്ചു പിൻമാറുന്നു. രാജാവിനെ കണ്ണുംപൂട്ടി വിശ്വസിക്കുന്ന സാധാരണ പൗരന്മാർക്ക് ജീവഹാനി സംഭവിക്കുന്നു. യുദ്ധമുഖത്തു നടക്കുന്ന ഈ ഉപജാപങ്ങൾ വെറും പുരാവൃത്തങ്ങളല്ല, സമകാലിക യാഥാർത്ഥ്യങ്ങളാണെന്ന ഓർമ്മപ്പെടുത്തൽ വേണുഗോപൻനായരുടെ കഥാഖ്യാനരീതിക്ക് പുതുമാനം പകരുന്നു.

പുരുഷന്റെ കുടിപ്പകയും വൈരവും കത്തിക്കാളുന്ന ഖാണ്ഡവദഹനകഥയുടെ സ്ത്രീപക്ഷഭാക്ഷ്യമായി മാറുന്നുണ്ട് *ഖാണ്ഡവം കത്തുമ്പോൾ* എന്ന കഥ. ഖാണ്ഡവം കത്തിക്കുന്നതിലാണ് പുരുഷനു കമ്പം. കത്തുമ്പോഴുണ്ടാകുന്ന ദുരിതങ്ങൾ ഏറ്റുവാങ്ങുന്നത് തക്ഷകിയും ജരിതയും ഉൾപ്പെടെയുള്ള സ്ത്രീജനങ്ങളാണ്. തങ്ങളുടെ ജീവനെ ചൊല്ലിയല്ല അവർ വേപഥുകൊള്ളുന്നത്. മക്കളുടെ ജീവനാണ് അമ്മയുടെ സ്വത്വത്തിന് അർത്ഥം നൽകുന്നത്. അമ്മമാരുടെ പൊള്ളുന്ന കണ്ണീരടരുകൾ മക്കളെ പൊതിയുന്നു. 'അമ്മ പോകുല... അമ്മ പോകുല...' എന്ന് മക്കൾ നിലവിളിക്കുമ്പോഴും സ്വന്തം കൂടിനെ, മക്കളെ വലംവച്ചു പറന്നു ചുറ്റി കൊണ്ടിരിക്കുന്ന മന്ദബുദ്ധിയാണ് ജരിത. പിഞ്ചോമനയുടെ പ്രാണപ്പിടച്ചിൽ കണ്ടു നിൽക്കാനാവാതെ അവനെ തന്റെ ഉള്ളിലാക്കി ഒരു സർപ്പവും അന്നോളം ഓടിയിട്ടില്ലാത്ത വേഗത്തിൽ അപകട വഴികളിലൂടെ മുൻപിൻ നോക്കാതെ

 ISSN No: 3049-0316

ഓടിയവളാണ് തക്ഷകി. പക്ഷേ, അർജ്ജുനന്റെ വാൾത്തലപ്പിൽ കരയാനോ, ഒന്നു പിടയാനോ ഇടകിട്ടാതെ ഒടുക്കാനായിരുന്ന ആ മാതാവിന്റെ വിധി. പുരുഷന്റെ കിടമത്സരത്തിനിടയിൽ എരിഞ്ഞൊടുങ്ങുന്ന പരശതം സ്ത്രീജന്മങ്ങളുടെ ദുരിതവും നിസ്സഹായതയും അനുഭവപ്പെടുത്താൻ പര്യാപ്തമായ വിധത്തിൽ പുരാണവൃത്താന്തത്തെ പുനരാവിഷ്കരിച്ചു എന്നിടത്താണ് വേണുഗോപൻനായരുടെ കഥനകല സഫലമാകുന്നത്.

അനന്തന്റെ വേദനകൾ

പുരാണപ്രസിദ്ധനായ അനന്തൻ കേന്ദ്രപാത്രമായി വരുന്ന കഥയാണ് *ആദിശേഷൻ*. കാലാകാലങ്ങളായി മഹാവിഷ്ണുവിന്റെ തല്പമായി നിലകൊണ്ട് തന്റെ അവസ്ഥയിൽ മടുപ്പുബാധിച്ച ആദിശേഷന്റെ ആത്മരോദനമാണ് ഈ കഥ. അനന്തപുരവാസിയായ കഥാകൃത്ത് അനന്തശായിയായ വിഷ്ണുപക്ഷത്തു നിന്നല്ല, വിഷ്ണുശയ്യയായ അനന്തന്റെ മനോനിലയോട് താദാത്മ്യം പ്രാപിച്ചുകൊണ്ടാണ് ലോകത്തെ നോക്കിക്കാണുന്നത്. ഇത്തരം വ്യതിരിക്തമായ നോട്ടങ്ങളാണ് വേണുഗോപൻനായരുടെ കഥകൾക്ക് സവിശേഷമായ ആഖ്യാനതലം പകർന്നുനൽകുന്നത്. പ്രത്യക്ഷത്തിൽ ഏറ്റവും ഭാഗ്യവാനും പരിഗണനാർഹനുമാണ് ആദിശേഷൻ. ഈരേഴുലോകവും പാലിക്കുന്ന ഭഗവാൻ പള്ളിയുറങ്ങുന്ന തല്പം. തന്റെ അവസ്ഥയിൽ പക്ഷേ ഒട്ടും സംതൃപ്തനല്ല ആദിശേഷൻ. കാകോളം തുള്ളിച്ചു കാളിന്ദി മർദ്ദിച്ച കാളിയനും ശ്രീഹരി കണ്ണും തിരുനീലമാക്കിയ വാസുകിയും പാണ്ഡവകുലം മുടിച്ച തക്ഷകനും എതിർപക്ഷത്താണെങ്കിലും അവരെപ്പോലെ ആകാനാണ് അനന്തൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നത്. അവരുടെ ചലനവും സ്വാതന്ത്ര്യവുമാണ് ആദിശേഷന്റെ മോഹം. പ്രാണനടക്കി, മോഹമൊടുക്കി, മടങ്ങിച്ചുരുണ്ട് വിഷ്ണുവിനെ ചുമന്നു പൊങ്ങിക്കിടക്കുന്ന തന്റെ അവസ്ഥ ദുർവിധിയാണെന്നാണ് അനന്തന്റെ പക്ഷം. 'ആദിശേഷൻ ഞാനെനിക്കിന്ന് ശേഷമായുള്ളതോ ആധികൾ മാത്രം!' എന്നു വിലപിക്കുന്ന നാഗശ്രേഷ്ഠൻ വ്യവസ്ഥാപിതചിന്തയുടെ മറുപുറത്താണ് ഫണം വിടർത്തുന്നത്. എല്ലാവരും മോഹിക്കുന്ന വിഷ്ണുപദത്തെക്കാൾ അഭികാമ്യം സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെ അനന്തവിഹായസ്സാണെന്ന സത്യം പുരാവൃത്ത പ്രകീർത്തിതനായ ഒരു കഥാപത്രത്തിലൂടെ ആവിഷ്കരിക്കുകയാണ് കഥാകൃത്ത്.

അധികാരത്തിന്റെയും ആരാധനയുടെയും ഉന്നതസ്ഥാനങ്ങളിൽ സാധാരണ ജീവിതത്തിന്റെ അനായാസത തെല്ലുമില്ല, എല്ലാം ചിട്ടവട്ടങ്ങൾ പാലിച്ചുവേണം. അവിടെ സപത്നീ മാത്സര്യമുണ്ട്. അസംതൃപ്തിയും അസ്വാസ്ഥ്യവുമുണ്ട്. സൃഷ്ടിയുടെ താളപ്പെരുക്കങ്ങളുണ്ട്. ഒക്കെയും കണ്ടില്ലെന്ന് നടിച്ചാലേ ജീവിതം മുന്നോട്ടു കൊണ്ടുപോകാൻ കഴിയൂ. 'കണ്ണൊന്നടച്ചാൽ കാതുമടയുന്ന ജന്മമാണല്ലോ അനന്തൻ, അരുതാത്തതെല്ലാം കാണാതിരിപ്പാൻ, കേൾക്കാതിരിപ്പാൻ, കണ്ണടച്ചിരുളാക്കുവോരല്ലോ മാന്യർ' എന്നറിയുന്നവർക്കേ ഉന്നതശ്രേണിയിൽ ഉന്നതർക്കൊപ്പം നിലനിൽക്കാൻ സാധിക്കുകയുള്ളൂ എന്ന യാഥാർത്ഥ്യമാണ് അനന്തന്റെ ആത്മാലാപത്തിലൂടെ കഥാകൃത്ത് ഉയർത്തിക്കാണിക്കുന്നത്. ഒരേ അച്ചിൽ വാർത്തതുപോലുള്ള ജീവിതത്തിന്റെ കടുത്ത വിരസതയുടെ ഭാരംപേറുന്ന ആദിശേഷൻ പരമപദത്തെക്കാൾ പാഴ്മണ്ണാണ് അഭികാമ്യമെന്ന മനോനിലയിലേക്ക് എത്തിച്ചേരുന്നു. അനന്തൻ കാലമാണെന്നു പറയുന്ന പുരാണം അയാൾക്ക് അംഗീകരിക്കാൻ കഴിയുന്നില്ല. അട്ടിയിട്ടു ചുരുണ്ട ജഡമാണോ കാലം എന്നാണ് ഒന്നിളകിക്കിടക്കാൻ, എള്ളോളമിഴയാൻ മോഹിക്കുന്ന അനന്തന്റെ ചോദ്യം. ചുരുളാകെയൊന്നു നിവർത്താനും വെള്ളത്തിൽ നീന്തിത്തുടിക്കാനും ചൂളമടിച്ചുയർന്നാടാനും ആഗ്രഹിക്കുന്ന അനന്തൻ വിണ്ണിന്റെ സൗഭാഗ്യത്തെക്കാൾ മണ്ണിന്റെ സാമീപ്യം കൊതിക്കുന്നവനാണ്. ഭഗവാനോടുള്ള അവന്റെ പ്രാർത്ഥന ഇതു മാത്രമാണ്. "മുക്കണ്ണനെപ്പോലെ ഉരഗമാമെന്നെ കഴുത്തിലേറ്റേണ്ട ശാർങ്ഗേ! ഷൺമുഖനെപ്പോലെ കൊണ്ടുനടക്കയും വേണ്ട.നീ മെല്ലെയൊന്നെണീല്ക്കുക. ഇന്നോളമെന്നെ തൊടാത്ത നിൻ ഉള്ളംകാൽകൊണ്ടെന്നിക്കു മോക്ഷമേകുക. എന്റെ ഫണങ്ങളിൽ ചാടിക്കരേറി താണ്ഡവം തുള്ളിത്തിമിർക്കുക... എന്നെ മൂടിയജാഡ്യത്തിൻ പുറ്റടച്ചീ സിരകളെ കിള്ളിയുണർത്തുക"(വേണുഗോപൻനായർ, 2010:198). അതിനു കഴിയുന്നില്ലെങ്കിൽ തന്നെ ഗരുഡന്റെ ക്രൂരമാം കൊക്കിനെറിഞ്ഞുകൊടുക്കാനാണ് ആദിശേഷന്റെ പ്രാർത്ഥന. നിഷ്ക്രിയത്വത്തിൽ മനംനൊന്ത്, കർമ്മരഹിതനായിരിക്കുന്നതിനേക്കാൾ അഭികാമ്യം മരണമാണെന്നു ദൃഢനിശ്ചയം ചെയ്യുന്ന കർമ്മോത്സുകനായ ആദിശേഷനെ ഭാവന ചെയ്തുകൊണ്ട് മനുഷ്യജീവിതത്തിൽ കർമ്മത്തിനുള്ള പ്രാധാന്യം ഉദീരണംചെയ്യുകയാണ് കഥാകാരൻ. അതിനുള്ള ഉപാദിയായിത്തീരുന്നതോ തലമുറകളിലൂടെ കൈമാറിവന്ന പുരാവൃത്തവും.

ISSN No: 3049-0316

പുരാണകഥയിലെ പരിവർത്തനങ്ങൾ

പുരാവൃത്തങ്ങളിലെ കഥാസന്ദർഭങ്ങളുടെയും കഥാപാത്രങ്ങളുടെയും തനിമ നിലനിർത്തിക്കൊണ്ട് അവയെ കാലാനുസൃതമായി പരിഷ്കരിച്ച് അവതരിപ്പിക്കുന്ന രീതിയാണ് വേണുഗോപൻനായർ പുരാവൃത്ത പരാമർശിതമായ കഥകളിൽ സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളത്. പുരാവൃത്തത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഉറച്ചുനിന്നുകൊണ്ടു കഥാകൃത്ത് നടത്തുന്ന സ്വതന്ത്രയാനങ്ങളാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ പുരാവൃത്തപരാമർശിതമായ കഥകളെ ചേതോഹരമാക്കുന്നത്. *ഹനുമാൻ പണ്ടാരം* എന്ന കഥയിൽ ദൂതുപോകുന്ന ഹനുമാനാണ് നായകൻ. സീതാദേവിയെ ചെന്നുകണ്ട് രാമദൂത് അറിയിച്ച ഹനുമാന് അടയാളമായി ദേവി ഒരു തങ്കമോതിരം നൽകി. മോതിരം കൈയ്യുള്ളിൽ ഭദ്രമായി പിടിച്ചുകൊണ്ട് ഹനുമാൻ തിരികെ ചാടി. ശേഷം കഥാകൃത്ത് ഇങ്ങനെ വിവരിക്കുന്നു. "മാരുതി ഇക്കരെയെത്തി രാമന്റെ മുമ്പിൽ സാഷ്ടാംഗം വീണ്, ലങ്കയിൽ കണ്ടതും ചെയ്തതും വർണ്ണിച്ച കേൾപ്പിച്ചനുഗ്രഹം വാങ്ങി. മുദ്രാംഗുലീയം സ്വാമിക്കു കാണിയ്ക്കവയ്ക്കാൻ മുഷ്ടി തുറന്നു... അന്നേരം കഷ്ടമേ കഷ്ടം! മോതിരമില്ലാ! ഹനുമാന്റെ പ്രാണൻ പിടഞ്ഞു. പാവം അലറിക്കരഞ്ഞു"(വേണുഗോപൻനായർ, 2010:282). ഇങ്ങനെയൊരു കഥാസന്ദർഭം പുരാണത്തിലില്ല. ഇത് കഥാകാരന്റെ ഭാവനാവിലാസമാണ്. ഈ കഥാപരിണതിയിലൂടെദാമ്പത്യജീവിതത്തിന്റെമഹത്വംഉദ്ഘോഷിക്കുവാനാണ്കഥാകാരൻഉദ്യുക്തനാകുന്നത്. ദാമ്പത്യമെന്തെന്നു തിരിയാത്ത പുരുഷന്റെ കൈയിൽ ദാമ്പത്യമുദ്ര വാഴില്ലെന്ന് പ്രഖ്യാപിച്ചുകൊണ്ട് ദാമ്പത്യത്തിന് മനുഷ്യജീവിതത്തിലുള്ള പ്രാധാന്യം നിത്യബ്രഹ്മചാരിയായ ഹനുമാന്റെ കഥയിലൂടെ അവതരിപ്പിക്കുന്നു. പുരാണകഥയിൽ രസനീയമായ പരിവർത്തനങ്ങൾ വരുത്തിക്കൊണ്ട് ജീവിതസത്യങ്ങൾ അനാവരണം ചെയ്യുന്നുവെന്നത് വേണുഗോപൻനായരുടെ കഥാലോകത്തെ സവിശേഷമാക്കുന്നു.

നാഞ്ചിനാടിന്റെ ദേശത്തിനിമ കഥയിലും കഥാഖ്യാനത്തിലും പിന്തുടരുന്ന കഥാകൃത്ത് പുരാണസന്ദർഭങ്ങളുടെ തിരഞ്ഞെടുപ്പിലും ആ മമതാബന്ധം പുലർത്തുന്നുണ്ട്. കഥാഖ്യാനത്തിന് തിരഞ്ഞെടുക്കുന്ന പുരാവൃത്തങ്ങളിൽ ഏറിയ പങ്കും തിരുവനന്തപുരവും അനന്തശായിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ടവയാണ്. ശ്രീകൃഷ്ണന്റെ അപദാനങ്ങൾ പ്രകീർത്തിക്കുന്ന *കൃഷ്ണഗാഥ* എന്ന കഥയുടെ പശ്ചാത്തലം അമ്പാടിയല്ല, അനന്തപുരിയാണ്. തദ്ദേശവാസികളായ സൊസൈറ്റിലേഡികളാണ് അഭിനവ ഗോപികമാരായി ചമയുന്നത്. അവർ പാടിക്കളിക്കുന്ന പാട്ടുകളിൽ ഒപ്പനപ്പാട്ടുമുണ്ട്. വസ്ത്രാപഹരണവും ഗോപികാദുഃഖവും രാസക്രീഡയുമെല്ലാം അനന്തപുരിയിൽ ആവർത്തിക്കുന്നു. ഇവിടെ വസ്ത്രം അപഹരിക്കുന്നത് ശ്രീകൃഷ്ണനല്ല, ഗോപികമാരാണ്. ഗോപികമാരെ ദുഃഖത്തിലാഴ്ത്തി ഭഗവാൻ നിഷ്ക്രമിക്കുന്നത് മനുഷ്യസഹജമായ ശങ്കതീർക്കാൻ വേണ്ടിയാണ്. പുരാണകഥയിൽ രസകരമായ പരിണാമം വരുത്തി കഥ പറയുന്ന കഥാകൃത്തിന്റെ ലക്ഷ്യം ഭർത്തൃസാമീപ്യം നിഷേധിക്കപ്പെട്ട അനന്തപുരവാസികളായ സ്ത്രീകളുടെ ദുഃഖം അവതരിപ്പിക്കുക എന്നതാണ്. ഭരണകാര്യവ്യഗ്രരായ ഭർത്താക്കന്മാർ ഭാര്യമാരെ ശ്രദ്ധിക്കുന്നതേയില്ല. ഈ സന്നിഗ്ധഘട്ടത്തിലാണ് ഭഗവാന് വീണ്ടും അവതരിക്കേണ്ടിവന്നത്. തനിക്ക് ചിരപരിചിതമായ ദേശത്തെ കഥയിൽ ഉൾച്ചേർത്തുകൊണ്ട് നഗരജീവിതത്തിന്റെ യാന്ത്രികതയിൽ കുടുംബബന്ധങ്ങളുടെ ഊഷ്മളത നഷ്ടമാകുന്നുവെന്ന് കഥാകാരൻ ഓർമ്മപ്പെടുത്തുന്നു.

ഉപസംഹാരം

പുരാവൃത്തത്തെ കഥയ്ക്ക് ഉപാദാനമാക്കുമ്പോഴെല്ലാം അതിന് അനുയോജ്യമായ ആഖ്യാനരീതിയും ഭാഷാരീതിയും വേണുഗോപൻനായർ സ്വീകരിക്കാറുണ്ട്. ആദിശേഷന്റെ ആകുലതകൾ പങ്കുവയ്ക്കുന്നിടത്ത് ആത്മകഥനരീതിയാണെങ്കിൽ തക്ഷകിയുടെയും ജരിതയുടെയും മാതൃദുഃഖം അവതരിപ്പിക്കുമ്പോൾ ആഖ്യാനം നാടകീയമാകുന്നു. മറ്റു ചിലപ്പോൾ ആക്ഷേപഹാസ്യത്തിൽ പൊതിഞ്ഞ ആഖ്യാനശൈലിയിലൂടെ സാമൂഹികപ്രശ്നങ്ങളെ മറനീക്കി കാണിക്കാറുമുണ്ട്. കഥാകൃത്തിന്റെ ആഖ്യാനരീതിയുടെ ജീവശക്തിയായി വർത്തിക്കുന്നത് തനതായ ഭാഷാപ്രയോഗപാടവമാണ്. പുരാണേതിവൃത്തങ്ങളെ സമകാലത്തേയ്ക്ക് പറിച്ചുനടുന്നതിനുള്ള മുഖ്യോപാദിയായി തീരാറുണ്ട് ദേശത്തിന്റെ ചൂടുംചൂരും തിരളുന്ന ഭാഷ. ചിലപ്പോഴത് തനി പ്രാദേശികമാകും, മറ്റു ചിലപ്പോൾ നാടോടിക്കഥയുടെ ചേലിലാകും. ഇനിയും ചിലപ്പോൾ ഇംഗ്ലീഷുകലർന്ന് മോഡേണായെന്നുമിരിക്കും. ഒല്ലാതായി, കടന്നവാറെ, അമ്പിയിരുന്ന, പൊറാഞ്ഞ് എന്നിങ്ങനെയുള്ള പ്രാദേശികപ്രയോഗങ്ങളൊക്കെ പുരാവൃത്തകഥനത്തിൽ ധാരാളമായി കടന്നുവരുന്നു. അതേസമയം

 ISSN No: 3049-0316

കുരുക്ഷേത്രം വാർഫ്രണ്ടിൽവച്ച ബോസ്റ്റുചെയ്ത എന്ന പ്രയോഗിക്കാനും കഥാകാരന് മടിയില്ല. പുരാവൃത്തത്തെ ചൈതന്യം ചോരാതെ, എന്നാൽ തികച്ചും നവീനമായി ആവിഷ്കരിക്കുകതന്നെ വക്താവിന്റെ ലക്ഷ്യം.

പുരാവൃത്തത്തെ ഉപജീവിച്ച് നിരവധി കഥകൾ എഴുതിയ കഥാകൃത്താണ് വേണുഗോപൻനായർ. ആ കഥകളൊന്നും വെറും പുരാവൃത്ത പുനരാഖ്യാനങ്ങൾ ആയിരുന്നില്ല. സാമൂഹികജീവിതാവിഷ്കാരം, അതിലൂടെ സാദ്ധ്യമാകേണ്ട സാമൂഹികവിമർശനം എന്നിങ്ങനെ നിശ്ചയിച്ചുറപ്പിച്ച ലക്ഷ്യങ്ങളുടെ സാക്ഷാത്കാരമായിരുന്ന പുരാവൃത്ത പരാമർശിതമായ കഥകളോരോന്നും. ജീവിതത്തോട് ചേർന്ന നിൽക്കുന്ന പൗരാണികകഥാ സന്ദർങ്ങൾ കണ്ടെത്തി അവയ്ക്ക് കഥയുടെ ഊടും പാവും നെയ്യുകയായിരുന്ന ആ നെയ്ത്തുകാരൻ. ദേശസംസ്കാരത്തിന്റെ ആഴപ്പെടലാൽ അദ്ദേഹം കണ്ടെത്തിയ പുരാവൃത്തങ്ങളേറെയും അനന്തശായിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ടവയായിരുന്നു. അക്കഥകൾ അവതരിപ്പിക്കാൻ അദ്ദേഹം സ്വീകരിച്ച ഭാഷ ആ ദേശത്തിൽനിന്ന് സ്വാംശീകരിച്ചെടുത്തതും. അതുകൊണ്ടുതന്നെ പുരാവൃത്തങ്ങളെ സമകാലികസന്ദർഭത്തിൽ സന്നിവേശിപ്പിക്കുന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ കഥകൾ ഇന്നും ഉദാത്തങ്ങളായി നിലകൊള്ളുന്നു.

ഗ്രന്ഥസൂചി

1. രാഘവവാര്യർ, എം. ആർ. ഡോ., *മിത്തും സമൂഹവും*, ജാലകം പബ്ലിക്കേഷൻസ്, കോഴിക്കോട്, 1994.
2. ലീലാവതി എം. ഡോ., *ആദിപ്രരൂപങ്ങൾ സാഹിത്യത്തിൽ - ഒരു പഠനം*, കേരള ഭാഷാ ഇൻസ്റ്റിസ്റ്റ്യൂട്ട്, തിരുവനന്തപുരം 1993.
3. വേണുഗോപൻ നായർ, എസ്. വി., *അൻപത്തിയൊന്ന് തെരഞ്ഞെടുത്ത കഥകൾ*, സാഹിത്യപ്രവർത്തക സഹകരണസംഘം, കോട്ടയം, 2010.
4. Kirk G. S., *Myth - Its Meaning and Functions in Ancient and Other Cultures*, University of California Press, Los Angeles, 1970.
5. Lewis Spence, *The outlines of Mythology*, Watts & Co., London, 1949.